

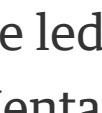
»Han kan ikke tage vare på sig selv, og derfor skal dørene kunne låses«

Nyt lovforslag om øgede muligheder for magtanvendelser møder kritik fra flere sider. Men Rikke Naundrup, som er mor til to sønner på et bosted, mener, at den nye lov på flere områder vil give mere tryghed, selv om hendes sønners muligheder for frihed bliver begrænset.

DEL ARTIKLEN | GIV ARTIKLEN | GEM PÅ LÆSELISTE

MARIA DALHOFF

CASPER DALHOFF

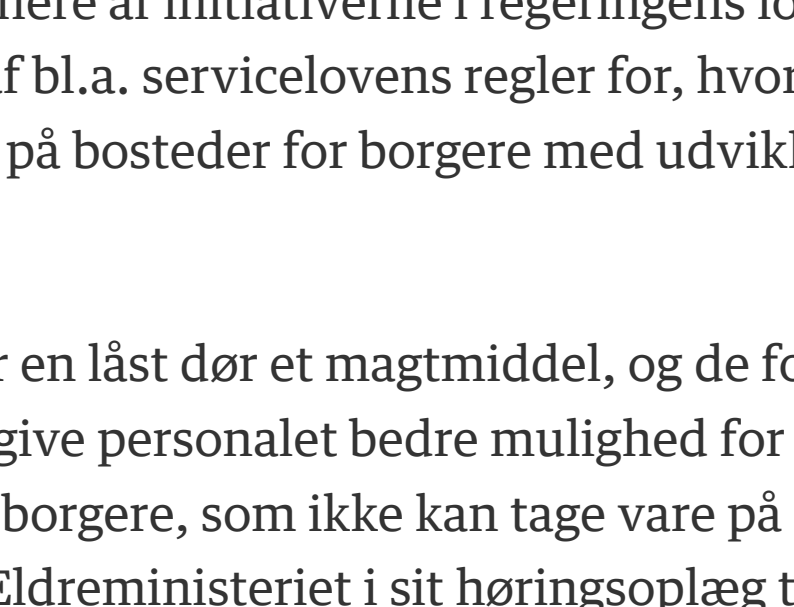
Fotograf

Rikke Naundrup fandt ham selv.

Hende yngste søn stod skræmt og rystende af kulde i et lille skur ikke langt fra sin lejlighed på botilbuddet Sølund i Skanderborg.

Han stod i nattøj og bare tæer. Det var oktober, halvmørkt, 10 grader.

»Vi havde ledt efter ham i en time. Han er autist, og han har ikke noget sprog. Mentalt er han som et barn på halvandet-to år. Han kan ikke tage vare på sig selv, og derfor skal dørene kunne låses. Men det tillader loven ikke umiddelbart i dag,« fortæller Rikke Naundrup om sin søn Christian på snart 30 år.

Hendes ældste søn, Rasmus på 32 år, bor i en anden boenhed på Sølund. Han har stort set samme diagnoser som sin bror, og som ham har han også brug for at bo på et afgrænset område, fortæller deres mor.

Hun støtter derfor flere af initiativerne i regeringens lovforslag om en række udvidelser af bl.a. servicelovens regler for, hvornår der må bruges magt af personalet på bosteder for borgere med udviklingshandicap og på plejehjem.

I lovens forstand er en låst dør et magtmiddel, og de foreslåede lovændringer skal give personalet bedre mulighed for at sikre omsorgen over for en gruppe borgere, som ikke kan tage vare på sig selv, skrev Social-, Bolig- og Ældreministeriet i sit høringsoplæg til lovforslaget. Magt må dog generelt kun anvendes, hvis en socialpædagogisk indsats fejler, fremgår det.

ANNOUNCE

Træt af at sove dårligt?

Træt af at sove dårligt? Prøv den sovetablet, alle taler om. Prøv MediNight i 30 dage.

MediNight

Åbn >

I det foreløbige lovforslag vil regeringen give kommunerne og bostederne lov til bl.a. at låse døre til fællesarealer og fælleskøkkener og til låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal. Der er også lagt op til en ny regel, som skal sikre kortvarig indelåsning af beboer i egen bolig på et botilbud.

Christian Naundrup er autist og har ikke noget sprog. Fysisk er han fuldt mobil, og han går gerne en tur uden for sin have, hvis han får mulighed for det, fortæller hans mor.

»Ikke mine drenge behov«

Men hvad mener Rikke Naundrup om det på sine børns vegne?

»Mange af de nye forslag giver god mening for mig, når det samtidig understreges, at de socialpædagogiske indsatser følger med. Den nuværende lovgivning giver frihedsrettigheder til alle, men loven bør sikre, at der kan tages udgangspunkt i den enkelte borgers individuelle behov. De er voksne, men det er ikke vores drenge behov at have ret til at gå frit rundt. Det tillader vi jo heller ikke vuggestue- og børnehavebørn,« siger Rikke Naundrup, der håber, at det fremover bliver muligt at låse yderdørene eller lågerne til haverne ved hendes sønners boenhed, så de ikke kan komme længere end netop deres eget haveområde.

ANNOUNCE

Køb LLOYD Sko

Spar op til 30% i vores Outlet

lloyd-shop.dk

Køb nu >

Episoden med Christian Naundrups nattetur fandt sted i 2017. Kort tid forinden havde Socialtilsyn Midt, som fører tilsyn med bl.a. bosteder, standset en daværende praksis om låste hoveddøre i Christian Naundrups lejlighed. Beslutningen gjorde forældrene utrygge. Siden har Rikke Naundrup, som er værge for sine sønner, løbende søgt forskellige former for dispensationer, der jævnligt skal fornyes, hos socialtilsynet for at sikre Christian og Rasmus Naundrup mod at komme til skade.

Christian Naundrup ser på billeder sammen med sin mor, Rikke Naundrup. Christian Naundrup bruger billeder og piktogrammer til at udtrykke sig sprogligt.

Der er døgnbemanding i begge sønnernes boenheder. Alligevel har Christian Naundrup haft mulighed for at forlade sin bolig via terrassedøren flere gange. Fordi han kan, understreger hans mor, der sammen med ledelsen på Sølund bl.a. har søgt og haft dispensation til bl.a. at installere en alarm på terrassedøren, så personalet får besked, hvis Christian Naundrup forlader sit hjem. Bostedet har også forsøgt med en model, hvor der i en periode var syet en lille GPS-tracker i Christian Naundrups nattøj, så det var muligt at lokalisere ham hurtigt i området, der er omgivet af søer og større veje.

»Men dispensationen er udlobet. Den skal søges for tre måneder ad gangen, og det var en kæmpe trykthed for mig, da han havde den. For han går indimellem stadig en tur, hvis han får mulighed for det,« siger Rikke Naundrup, der også er bekymret for sikkerheden i sønnernes hjem.

»Der er et køkken i hver af deres boenhed, hvor loven i dag ikke giver mulighed for at afskære dem for at gå ud. Men et køkken kan være et usikkert sted, når man ikke ved, hvad der kan være farligt. Vores drenge har heller ingen fornemmelse af hygiejne,« siger Rikke Naundrup, der understreger, at hendes sønner ikke forstår konsekvenserne af deres egne handlinger.

»Derfor vil det være trygt for både dem og os, hvis lovgivningen fremover kan tage bedre højde for, at de skal beskyttes,« siger Rikke Naundrup.

MAGTANVENDELSE

Kamera og aflåsning af døre

Formålet med de fremsatte lovændringer er overordnet at understøtte personalets rammer til at sikre omsorgen over for en gruppe af borgere, som ikke kan tage vare på sig selv under fortsat hensyntagen til borgernes retssikkerhed, fremgår det af forskrifterne.

Et af forslagene til den nye lov har som tidligere omtalt i Jyllands-Posten fået alarmklokkerne til at ringe hos flere organisationer, der mener, at det er for vidtgående og øger risikoen for unødvendige indgreb i sårbare menneskers rettigheder.

Christian Naundrup elsker at gynges, og når han kommer forbi en gynges, stikker han hovedet ned i den.

Låst inde i op til 10 timer

Foreningen Lev, som arbejder for at forbedre forholdene for mennesker med udviklingshandicap, tager stærkt afstand fra forslaget. Foreningen mener, at lovforslaget i praksis er en lempelse af personalets muligheder for at foretage fysiske fastholdelser, som - mener Lev - kan blive mere rutineprægede og en disciplinering af borgerne. Det vil have en ødelæggende effekt og være et stort historisk tilbageskridt, vurderer organisationen.

Regeringen foreslår, at borgere, som er til fare for sig selv eller andre, i særlige situationer indstilles til at blive låst inde i egen bolig i op til otte timer om natten og to timer i dag- og aftentimerne.

Den er Rikke Naundrup ikke med på.

»Så langt skal grundlovens frihedsbegreb ikke udfordres. Der er ingen, der skal låse vores børn inde uden opsyn. Det er en alt for voldsom frihedsberøvelse. Men hvis en af vores drenge har det skidt og er urolig, kan det hjælpe, hvis loven ændres, så der bliver mulighed for, at en for ham kendt pædagog kan tage ham med ind på værelset, låse døren og lige så stille tale ham til ro. Den mulighed er der ikke i dag, hvilket betyder, at han kan løbe op og ned ad gangen for at få afreageret. Det kan gøre bedre,« siger Rikke Naundrup, der også ser frem til, at loven - måske - laves om, så hendes sønner kan overvåges af et kamera om natten.

»Christian kan godt være selvskadende om natten. Vi aner ikke, hvad han laver, så det vil være en kæmpe hjælp, hvis man fremover må sætte et kamera op,« mener hun.

Pædagog Ulrik Thirup hjælper Christian Naundrup med at lægge legetøjet i skabet på natten. Legetøjet bliver gemt af vejen for at give Christian Naundrup ro til at sove. Skabet må ifølge den nuværende lovgivning ikke være låst, så i stedet er der i dag sat kraftige magneter i skabet for at holde det lukket.

Grænserne flyttes

Ifølge Social-, Bolig- og Ældreministeriet forventes lovforslaget at blive fremsat for Folketinget i slutningen af april. Lovforslaget har netop været i høring, og i sit hørings svar vurderer Institut for Menneskerettigheder, at lovforslaget i sin nuværende form vil »føre til flere og større indgreb i borgernes muligheder for at leve et selvstændigt liv og træffe egne valg og udvide mulighederne for at anvende fysisk magt over for dem og begrænse deres bevægelsesfrihed«. Instituttet anbefaler, at ministeriet undlader at fremsætte den del af forslaget, der omhandler indelåsning i egen bolig i op til 10 timer i døgnet.

Heller ikke de ansattes fagforening, Socialpædagogerne/SL, er begejstret for netop den del af lovforslag, som ifølge organisationen »er for vidtgående«.

»Når det ses i sammenhæng med de øvrige vidtgående forslag til aflåsning af døre, får vi et indtryk af, at lovforslaget peger mod en retning, hvor grænserne mellem lukkede sikrede institutioner og åbne socialpædagogiske botilbud udviskes. Det er ikke en udvikling, vi ønsker for mennesker, der har brug for socialpædagogisk støtte eller for de medarbejdere, der yder støtten,« skriver SL i sit hørings svar.

Christian Naundrup er på vej i seng. Han vil gerne ligge lidt uden dynen. Topmadrassen er spændt fast til sengen, så den ikke glider af, når Christian ligger urolig. Om natten kan han være selvskadende, og hans mor ser frem til, at der - måske - kommer ny lovgivning, som tillader kameraovervågning.

Socialpædagogerne ser også positivt på forslaget om mulighed for at opsætte særlige døråbnere på yderdøre og låger, der er udgang fra et bo- eller dagtilbud, når det er nødvendigt for at øge sikkerhed og tryghed for mennesker, som er i risiko for alvorlig fare, hvis de forlader matriklen alene.

LÆS OGSÅ

Forslag kaldes »ødelæggende« og »horribelt«: Personer vil kunne låses inde i op til 10 timer

ARTIKLENS EMNER

SOCIALPOLITIK

INSTITUT FOR MENNESKERETTIGHEDER

SE DE EMNER, DU FØLGER

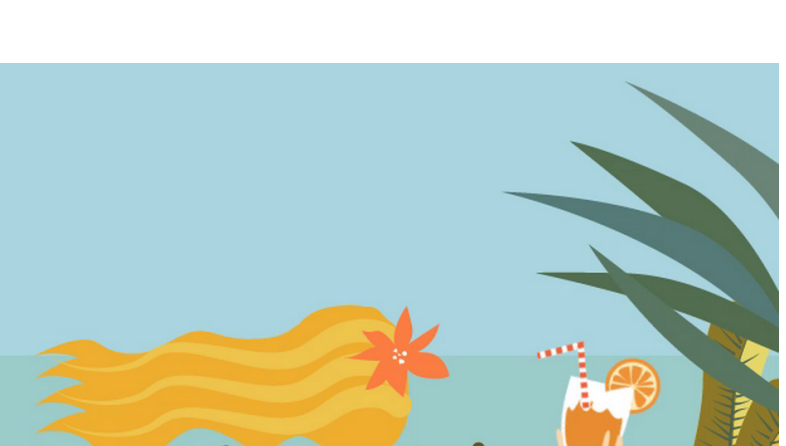
10 meter under havet ligger et 500 år gammelt vrak og fortæller hemmeligheder om vores flåde

»Det stritter fra os med missiler og kanoner«: Polen melder sig klar til at ændre status på østfronten

Visa og Nets i Dankort-krig: Banker, forbrugere og butikker er forundret over ny melding

Hun opgav alt for sin store drøm. I dag kan Oh Land godt se, at det ikke var det værd

Rikke Naundrup går ind for låste døre og øget overvågning på sine sønners bosted

Kritiserede »tidens klynkende kvinder« og har selv søgt efter en au pair

Analytiker efter nyt prisfald fra Tesla: Det er ikke slut endnu

Indgaver du penge? Unge kvinder lokker med smart fidus

Mest læste

1 Bedre end Tesla? Den elegante udfordrer har vilde kræfter og masser af udstyr, men alligevel tårner problemerne sig op

2 Berømt journalist er død

3 Stop med at spille tiden: Jo mere styr du har på det her - des mere effektivt vil man kunne gøre rent

4 Indland om tvivlsom finansiel rådgivning: »Det er på tide, at vi får gjort op med tivoliseringen«

5 Lone Frank talte engang med en forsker, der lærte hende en ting om forelskelse: »Det er liderlighed i sin rene grundform«

6 Russerne gjorde det sidste gang. Nu har de fået selskab af Kina i de lyske operationer

Mest læste Finans

1 Prisfald: Elbilkæmpe rokker igen ved bilmarkedet

2 Engang var Henrik Fisker milliærdær: I dag bliver hans aktier smidt af børsen